



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Tomáše Langáška a JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobkyně: **4M SYSTEMS a.s.**, se sídlem Slezanů 2296/9, Praha 6 – Břevnov, zastoupená Mgr. Hanou Ižovskou, advokátkou, se sídlem Oblouková 1302/3, Rudná, proti žalovanému: **Ministerstvo obrany**, se sídlem Tychonova 221/1, Praha 6 – Hradčany, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 2. 2016, č. j. 100-2/2016-7542, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 31. 10. 2018, č. j. 11 A 40/2016 – 45,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] Včas podanou kasační stížností se žalobkyně domáhá zrušení rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 31. 10. 2018, č. j. 11 A 40/2016 – 45, (dále jen „napadený rozsudek“), jímž městský soud zamítl žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 2. 2016, č. j. 100-2/2016-7542 (dále jen „napadené rozhodnutí“).

[2] **Napadeným rozhodnutím** žalovaný podle ustanovení § 92 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zamítl odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Úřadu pro obrannou standardizaci, katalogizaci a státní ověřování jakosti (dále též „Úřad pro standardizaci“) ze dne 22. 10. 2015, č. j. 55-37/2015-1419-PE, vydanému podle ustanovení § 21 odst. 3 písm. a) zákona č. 309/2000 Sb., o

obraně standardizaci, katalogizaci a státním ověřování jakosti výrobků a služeb určených k zajištění obrany státu a o změně živnostenského zákona, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 309/2000 Sb.“), o provedení státního ověřování jakosti ve věci žádosti o státní ověřování jakosti na vesty ochranné modulární v balistické odolnosti IV a vesty ochranné modulární v balistické odolnosti III A dodávané podle kupní smlouvy č. 155410010, uzavřené dne 12. 2. 2015 mezi kupujícím (Českou republikou – Ministerstvem obrany) a prodávajícím (Českou zbrojovkou a.s.). Žalovaný popsal, že dne 9. 1. 2015 byla na Úřad pro standardizaci doručena žádost kupujícího o státní ověřování jakosti. Dne 22. 10. 2015 vydal Úřad pro standardizaci rozhodnutí o provedení státního ověřování jakosti ve věci této žádosti. Proti tomuto rozhodnutí podal účastník řízení Česká zbrojovka (prodávající) odvolání, o němž bylo rozhodnuto dne 18. 12. 2015. Proti těmto rozhodnutím podala odvolání i žalobkyně; toto odvolání však bylo vyhodnoceno jako nepřijatelné, neboť jej podal někdo, kdo není účastníkem předmětného řízení. Žalovaný dospěl k závěru, že žalobkyně nesplňuje podmínky účastnictví ve smyslu § 27 správního řádu. Podle citovaného ustanovení může být účastníkem řízení též dotčená osoba, pokud může být rozhodnutím přímo dotčena na svých právech nebo povinnostech. Žalovaný dovodil, že v posuzované věci může být žalobkyně předmětným rozhodnutím dotčena toliko zprostředkovaně, a to z titulu subjektu smluvního vztahu s prodávajícím, který účastníkem předmětného řízení je.

[3] Proti napadenému rozhodnutí podala žalobkyně **žalobu** ze dne 31. 3. 2016, v níž namítala, že žalovaný pochybil, pokud ji nepřiznal postavení účastníka řízení. Tvrdila, že na svých právech byla přímo dotčena. Nesouhlasila rovněž s tím, že se žalovaný nevyjádřil k jejím zbývajícím námitkám. Za zmatečné označila to, že žalovaný rozhodl samostatným rozhodnutím o odvolání dodavatele České zbrojovky a. s.; rovněž proti tomuto rozhodnutí byla podána samostatná žaloba, přičemž na tam uvedené žalobní body žalobkyně odkazovala. Vysvětlila, že zákon č. 309/2000 Sb. samostatně nevymezuje, kdo je účastníkem řízení, přičemž podpůrně se má aplikovat správní řád. Měla přitom za to, že prodávající je hlavním účastníkem řízení dle ustanovení § 27 odst. 1 správního řádu, neboť se jedná o další dotčenou osobu, na kterou se pro společenství práv nebo povinností s žadatelem musí vztahovat rozhodnutí správního orgánu. Nic přitom nebrání tomu, aby žalobkyně byla účastníkem řízení dle ustanovení § 27 odst. 2 správního řádu. Jako nesprávnou označila úvahu žalovaného, že je nutné při posuzování účastnictví v předmětném řízení zohledňovat, kdo je vůči odběrateli odpovědný za předmět dodání, neboť to nezohledňuje konkrétní okolnosti případu, které spatřuje žalobkyně v tom, že Úřad pro standardizaci vůči ní nebo vůči jejím subdodavatelům vystupuje jako správní orgán a ukládá jim povinnosti stran plnění vlastní dodávky vest, přičemž na výkon této pravomoci musela reagovat příslušná soukromoprávní smlouva. Výkon této pravomoci tak má přímý vliv na možnost splnění povinností žalobkyně z příslušné smlouvy. Výkon samotné kontroly je navíc prováděn na zboží, které je ve vlastnictví žalobkyně, což rovněž dokládá přímé zasažení do jejích práv. Zasahováno je ze strany Úřadu pro standardizaci i do vztahů se subdodavatelem žalobkyně. V neposlední řadě žalobkyně poukazovala na ustanovení § 28 odst. 1 správního řádu, z něhož dovozovala, že v pochybnostech jí mělo být postavení účastníka řízení přiznáno; v opačném případě mělo být vydáno příslušné usnesení. Žalobkyně navrhovala spojení předmětné žaloby s žalobou společnosti Česká zbrojovka.

[4] V **napadeném rozsudku** městský soud citoval příslušnou právní úpravu regulující účastnictví v předmětném správním řízení a rekapituloval obsah správního spisu. Na úvod vysvětlil, že žalobkyně řádně uplatnila pouze jediný žalobní bod v podobě nesprávného vymezení účastníků dotčeného správního řízení. Pouhý odkaz na žalobní body žaloby jiného subjektu je nedostatečný. Soud souhlasil s tím, že účastníkem řízení podle ustanovení § 27 odst. 1 správního řádu může být pouze odběratel, a to s ohledem na jeho postavení dle zákona č. 309/2000 Sb., a to jako žadatele o provedení státního ověřování jakosti. Dodavatel je pak účastníkem řízení

pokračování

ve smyslu ustanovení § 27 odst. 2 správního řádu. Práva a povinnosti plynoucí ze zákona č. 309/2000 Sb. netvoří takové společenství práv a povinností dodavatele s odběratelem, aby se na něj vztahovalo rozhodnutí správního orgánu. Rozhodnutí o provedení státního ověřování jakosti se týká jiných práv a povinností dodavatele než odběratele. Soud proto souhlasil s tím, že žalobkyně není účastníkem předmětného správního řízení, neboť provedením státního ověřování jakosti není na svých právech a povinnostech přímo dotčena. Jako subdodavatel nemá postavení dodavatele, který je podle zákona č. 309/2000 Sb. zodpovědný za dodávku zboží, a který je tak přímo dotčený na svých právech. Žalobkyně má uzavřený pouze soukromoprávní smluvní vztah s dodavatelem, důsledky této smlouvy tak jsou rovněž v rovině soukromoprávní, byť soud připustil vliv samotného státního ověřování jakosti, přičemž o jeho výkonu byla žalobkyně informována jí uzavřenou smlouvou. Žalobkyně pak nebyla zkrácena na svých právech rozhodnutím žalovaného ze dne 18. 12. 2015, neboť to pouze doplnilo odkaz na příslušná ustanovení smlouvy. V rámci předmětného odvolacího řízení žalobkyně považována za jeho účastníka byla, a otázkou účastenství žalobkyně v řízení před správním orgánem I. stupně se žalovaný zabýval. Pokud se osoba domáhá postavení účastníka až v odvolacím řízení, nemusí o tom prvostupňový orgán samostatně rozhodovat, ale věc předá odvolacímu orgánu, což se v projednávané věci stalo. Pokud žalobkyně brojí vůči konkrétnímu jednání Úřadu pro standardizaci a jeho údajnému zasahování do soukromoprávních vztahů, měla toto napadnout samostatnou žalobou. Pokud žalobkyně nebyla účastníkem řízení, nemůže bez dalšího nahlížet do předmětného správního spisu, ale musí splnit další podmínky.

II. Kasační stížnost a vyjádření

[5] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) podala proti napadenému rozsudku **kasační stížnost** ze dne 13. 12. 2018, v níž namítala, že ji podává z důvodů dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). V jejím doplnění ze dne 28. 1. 2019 uvedla, že předmětem sporu je posouzení otázky účastenství dle zákona č. 309/2000 Sb., a to s ohledem na nedokonalost této právní úpravy a absenci relevantní judikatury. S ohledem na tuto skutečnost stěžovatelka žádá, aby Nejvyšší správní soud věc posoudil komplexně ve vztahu ke všem jejím námitkám. Stěžovatelka dále podrobně popsala postup Úřadu pro standardizaci týkající se předmětné dodávky ochranných modulárních vest a rekapitulovala příslušnou právní úpravu, přičemž měla za to, že smlouva o dodávce mezi dodavatelem a odběratelem a faktické požadavky Úřadu pro standardizaci vedou k nesplnitelným důsledkům. K věci samé stěžovatelka uvedla, že pokud soud dospěl k závěru, že nebyla účastníkem předmětného správního řízení, měl žalobu odmítnout. V opačném případě se měl soud zabývat hledáním spravedlivého řešení věci s ohledem na okolnosti případu a nejasnost právní úpravy, přičemž měl zohlednit, že Úřad pro standardizaci provádí kontrolu na majetku stěžovatelky, která vystupuje jako subdodavatel. Mělo být přihlédnuto k tomu, že oprávnění ke kontrole vzniklo na základě soukromoprávní smlouvy mezi ní a dodavatelem v době, kdy nemohl být znám rozsah kontroly. Měla za to, že pokud je vůči ní a jejím smluvním partnerům ze strany Úřadu pro standardizaci vykonávána kontrola, musí být účastníkem předmětného správního řízení. Nesouhlasila s tím, že se městský soud nevyjádřil k přenesení státního ověřování jakosti na základě soukromoprávní smlouvy na subdodavatele. Pokud platí závěr městského soudu, že účastníkem řízení má být pouze dodavatel, tj. Česká zbrojovka (která se na vlastním plnění fakticky vůbec nepodílí), měl se Úřad pro standardizaci na subdodavatele obracet pouze jeho prostřednictvím. Fakticky se stěžovatelka může podle soudu bránit pravděpodobně pouze zásahovou žalobou, resp. žalobou dle zákona č. 82/1998 Sb., přičemž takový postup nepovažuje za zcela efektivní. Měla za to, že soud rovněž pochybil tím, že se nezabýval otázkou nicotnosti rozhodnutí Úřadu pro standardizaci, zvláště když se k této otázce mají správní soudy vyjadřovat z úřední povinnosti. Dále měla za to, že její žaloba nebyla vadná, neboť stručně obsahovala jednotlivé žalobní body uvedené v jiné žalobě. Trvala na tom, že rozhodnutí Úřadu pro standardizaci je nicotné,

neboť neobsahovalo určení účastníků správního řízení, kterým je toto rozhodnutí adresováno, a protože odkazuje na žádost, která byla naprosto neurčitá. Pokud z takové žádosti Úřad pro standardizaci vycházel, zjevně tím řízení zatížil vadou. Další důvod nicotnosti spatřuje v tom, že řízení bylo po určitou dobu přerušeno, ačkoli v té době Úřad pro standardizaci vykonával činnost – delegování výkonu státního ověřování jakosti do zahraničí – a že bylo odkazováno na Smlouvu o dodávce vest obranných modulárních, ačkoli ta nespécifikuje ověřování jakosti. Předmětné rozhodnutí je v neposlední řadě v rozporu se samotným zákonem č. 309/2000 Sb. Napadený rozsudek považovala za vnitřně rozporný, pokud se soud nezabýval nicotností rozhodnutí Úřadu pro standardizaci, avšak zároveň konstatoval, že tímto rozhodnutím nedošlo ke zkrácení práv stěžovatelky, aniž by se zabýval jejím odkazem na žalobu České zbrojovky vůči tomuto rozhodnutí. Stěžovatelka nesouhlasila s tím, že soud při posuzování postupu Úřadu pro standardizaci vycházel z dohody mezi žalovaným a *Asociací obranného průmyslu*, která však nebyla součástí správního spisu. Tato dohoda přitom nemůže jít nad rámec zákona č. 309/2000 Sb. V neposlední řadě vytýkala soudu, že se nezabýval jejím návrhem na spojení řízení. Postup Úřadu pro standardizaci nadto vedl k tomu, že příslušné soukromoprávní vztahy byly ukončeny.

[6] V dalším doplnění kasační stížnosti ze dne 29. 1. 2019 stěžovatelka trvala na tom, že měly být uzavřeny dohody o spolupráci mezi ní, Českou zbrojovkou a žalovaným, resp. se subdodavatelí stěžovatelky. Dále se pozastavovala nad tím, že došlo k delegaci státního ověření jakosti na turecký orgán, aniž by toto mělo vliv na účastenství v řízení a uzavírání jakýchkoli smluv.

[7] Žalovaný ve vyjádření ze dne 28. 2. 2019 uvedl, že se plně ztotožňuje se závěry městského soudu. Poukazoval na to, že kasační stížnost často uvádí nové argumenty, které nebyly uplatněny v žalobě. Setrval na stanovisku, že stěžovatelka nebyla účastníkem předmětného řízení, proto bylo její odvolání zamítnuto jako nepřipustné. Měl za to, že stěžovatelka pouze tvrdí zásah do svých práv, aniž by jej jakkoli konkretizovala a prokázala. Výkon státního ověření jakosti je vrchnostenským úkonem vykonávaným Úřadem pro standardizaci, jehož základ je obsažen v příslušné kupní smlouvě, tudíž není nutné, aby zákon č. 309/2000 Sb. byl v tomto směru doplňován. Proto Úřad pro standardizaci svým rozhodnutím ze dne 23. 10. 2015 vyhověl žádosti odběratele o provedení státního ověřování jakosti, a jeho rozhodnutí potom v souladu s ustanovením § 68 odst. 4 správního řádu neobsahovalo odůvodnění. Žalovaný měl za to, že se soud řádně vypořádal s žalobními námitkami stěžovatelky. Žalovaný v neposlední řadě vysvětlil způsob delegování státního ověřování jakosti do zahraničí. Na závěr svého vyjádření se žalovaný obsáhle zabýval i skutkovými okolnostmi předmětného státního ověřování jakosti.

[8] V replice ze dne 15. 4. 2019 stěžovatelka uvedla, že v mezidobí bylo prvostupňové rozhodnutí Úřadu pro standardizaci ve spojení s odvolacím rozhodnutím zrušeno, což by měl Nejvyšší správní soud zohlednit při svém rozhodování. Setrvala na stanovisku, že úprava obsažená v zákoně č. 309/2000 Sb. je značně nedostatečná, i ve spojení s účelovou praxí Úřadu pro standardizaci, který uzavírá dohody pouze s některými subdodavatelí a pouze některé považuje za účastníky řízení. Měla za to, že by se Nejvyšší správní soud měl zabývat tím, jakým způsobem se může subdodavatel bránit proti postupu Úřadu pro standardizaci. K argumentaci žalovaného, že její kasační stížnost je nepřipustná z důvodu uplatnění novot, uvedla to, že pouze reaguje na komplikovanost případu. Trvala na tom, že prvostupňové rozhodnutí Úřadu pro standardizaci je nicotné. Přístup žalovaného považovala za rozporný, neboť na jednu stranu tvrdí, že Úřad pro standardizaci vykonává vrchnostenskou činnost, na druhou stranu však dovozuje, že stěžovatelka není účastníkem předmětného správního řízení. Pomíjí nadto skutečnost, že znakem účastenství je pouhá potencialita dotčení práv žalobkyně, kterou stěžovatelka dokládala.

pokračování

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že je podána včas, osobou oprávněnou, jež splňuje podmínky obsažené v ustanovení § 105 odst. 2 s. ř. s., a je proti napadenému rozsudku přípustná za podmínek ustanovení § 102 a § 104 s. ř. s.

[10] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost stěžovatelky v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost **není důvodná**.

[11] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkami nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku, přičemž nezjistil, že by napadený rozsudek trpěl vadami, které podle jeho setrvalé judikatury důvod nepřezkoumatelnosti zakládají. Viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75; rozsudek ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 – 73; rozsudek ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004 – 74; rozsudek ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 – 130.

[12] Naplnění tohoto kasačního důvodu stěžovatelka dovozuje z toho, že krajský soud nesprávně a hlavně nedostatečně uchopil část její argumentace brojící proti zákonnosti napadeného rozhodnutí. K posouzení toho, zda je napadený rozsudek přezkoumatelný (byť se tím Nejvyšším správním soud z povahy věci vyjadřuje i ke kasačním námitkám týkající se merita věci dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.) je určení toho, co bylo předmětem soudního řízení na základě žaloby ze dne 31. 3. 2016. Předmět řízení stěžovatelka vymezila petitum své žaloby ze dne 31. 3. 2016 (srov. přiměřeně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 7. 2009, č. j. 7 Aps 2/2009 - 197), kterým požadovala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 2. 2016, č. j. 100-2/2016-7542, ve věci posouzení otázky, zda je stěžovatelka účastníkem správního řízení vedeného před Úřadem pro standardizaci týkající se provedení státního ověřování jakosti ve věci žádosti o státní ověřování jakosti na vesty ochranné modulární v balistické odolnosti IV a vesty ochranné modulární v balistické odolnosti III A dodávané podle kupní smlouvy č. 155410010 uzavřené mezi kupujícím Českou republikou - Ministerstvem obrany a prodávajícím Českou zbrojovkou. V projednávané věci tak stěžovatelka učinila předmětem soudního přezkumu to, zda byla účastníkem výše uvedeného správního řízení. Za takové situace se správní soud může zabývat pouze posouzením této procesní otázky, nemůže se už zabývat zákonností rozhodnutí správních orgánů týkajících se věci samé (merita). Nejvyšší správní soud proto zdůrazňuje, že za dané procesní situace se nemůže zabývat namítanou nicotností napadeného rozhodnutí, a ani údajně nezákonnými kroky v průběhu státního ověřování jakosti; stejně tak se touto otázkou nemohl zabývat městský soud. Nelze proto hovořit o tom, že by napadený rozsudek byl z tohoto důvodu nepřezkoumatelný.

[13] Případné nezákonnosti, ke kterým mělo podle stěžovatelky ze strany Úřadu pro standardizaci při provádění kontroly (ať už vůči ní nebo vůči dalším subjektům) dojít, bylo nutné řešit v jiném soudním řízení, zejm. žalobou na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu podle ustanovení § 82 a násl. s. ř. s. – srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2005, č. j. 2 Afs 144/2004-110. Nejvyšší správní soud přitom nevylučuje, že by se postupem Úřadu pro standardizaci mohly zabývat i civilní soudy na základě příslušných soukromoprávních žalob týkajících se jednotlivých soukromoprávních smluv uzavřených mezi stěžovatelkou, prodávajícím (Českou zbrojovkou a. s.) či kupujícím (Českou republikou – Ministerstvem obrany). Není tak pravdou, že by se stěžovatelka nedomohla ochrany před údajným nezákonným jednáním Úřadu pro standardizaci, a již proto není třeba (a ani to není v dané procesní situaci možné),

aby Nejvyšší správní soud s ohledem na „požadavek spravedlnosti“ a nedostatek příslušné judikatury k zákonu č. 309/2000 Sb. komplexně posuzoval veškeré stěžovatelčiny výtky vůči postupu správních orgánů v této věci.

[14] S ohledem na odlišnost předmětů řízení (přezkum meritorní otázky proti přezkumu posouzení účastenství stěžovatelky v předmětném správním řízení), nebylo na místě předmětné soudní řízení spojit se soudním řízením iniciovaném Českou zbrojovkou, a. s. Nejvyšší správní soud sice souhlasí s tím, že městský soud měl tuto otázkou v odůvodnění napadeného rozsudku vypořádat, nicméně tato skutečnost nezakládá takovou vadu, na jejímž základě by bylo nutné napadený rozsudek zrušit pro nepřezkoumatelnost dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d s. ř. s. – viz shora citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013 – 25.

[15] K věci samé a naplnění kasačních důvodů dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. uvádí Nejvyšší správní soud následující:

[16] K vlastní otázce spočívající v posouzení toho, zda je stěžovatelka účastníkem správního řízení o žádosti o státní ověřování jakosti, Nejvyšší správní soud považuje za určující znění ustanovení § 27 odst. 2 správního řádu, podle něhož *„Účastníky jsou též další dotčené osoby, pokud mohou být rozhodnutím přímo dotčeny ve svých právech nebo povinnostech.“* Za stěžejní pro posouzení účastenství v projednávané věci Nejvyšší správní soud považuje podmínku „přímého dotčení“ na právech nebo povinnostech. Přímé dotčení na straně stěžovatelky však Nejvyšší správní soud neshledává. Jak totiž sama stěžovatelka uvádí ve své kasační stížnosti, je „pouhým subdodavatelem“ pro veřejnou zakázku na dodávku vest ochranných modulárních. V přímém vztahu vůči odběrateli je na základě příslušné kupní smlouvy pouze a jen dodavatel, kterým je v projednávané věci Česká zbrojovka a. s. Nejvyšší správní soud tímto nezpochybňuje skutečnost, že stěžovatelka je tím, zda prodávané zboží úspěšně projde státním ověřováním jakosti dle zákona č. 309/2000 Sb., dotčena na svých právech, neboť v případě negativního výsledku nedojde k naplnění a realizaci její smlouvy s dodavatelem Českou zbrojovkou a. s., a že tím pádem minimálně dojde ke zmaření jejího očekávání stran získání příslušného protiplnění za realizaci zakázky a stran plánovaného zisku z takového obchodu. To však nedokládá, že stěžovatelka přes skutečnost, že vůči ní Úřad pro standardizaci vystupuje vrchnostenským způsobem, je účastníkem předmětného správního řízení. V opačném případě by Nejvyšší správní soud dovodil účastenství v předmětném řízení pro všechny subdodavatele jednotlivých částí zakázky (včetně např. potenciačních dodavatelů energií), neboť při ekonomickém pohledu na věc mají všechny subjekty zájem na úspěšném provedení státního ověřování jakosti, neboť v případě negativního závěru nedojde k realizaci jejich částí zakázky (subdodávky) se všemi ekonomickými důsledky. Stejně tak by tím Nejvyšší správní soud zcela absurdně dovodil i účastenství všech fyzických osob, které se na činnosti těchto subdodavatelů podílejí – např. zaměstnanců, kteří mají z pochopitelných důvodů zájem na tom, aby došlo k realizaci zakázky, jelikož v opačném případě nebudou mít práci, nedostanou příslušnou odměnu a může v krajním případě dojít i k jejich propuštění.

[17] Nejvyšší správní soud má za to, že i když všechny tyto osoby (jak právnické, tak fyzické) vyskytující se v subdodavatelském řetězci, mají nezpochybnitelný „zájem“ na realizaci předmětné zakázky, jejich dotčení je toliko zprostředkované, tudíž nepřímé, a nemůže tak založit jejich účastenství – srov. přiměřeně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 12. 2015, č. j. 1 As 158/2015 - 33 nebo rozsudek téhož soudu ze dne 20. 8. 2014, č. j. 4 Ads 94/2013 – 93. Opačný přístup by vedl k naprosté nerealizovatelnosti řízení podle zákona č. 309/2000 Sb.

pokračování

[18] Skutečnost, že Úřad pro standardizaci vůči těmto osobám (včetně stěžovatelky) vykonával svou kontrolní pravomoc (nebo ji vykonávat hodlal), tj. vystupoval vrchnostensky (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 5. 2018, č. j. 6 As 103/2018 - 53), ještě neznamená, že stěžovatelka musela být účastníkem předmětného správního řízení. Např. v daňovém řízení je vedena daňová kontrola vůči jednomu daňovému subjektu, v jejímž rámci je dotazován na doložení relevantních skutečností zcela jiný subjekt (často i subdodavatel, tj. osoba ve stejné pozici jako stěžovatelka v projednávané věci), aniž by to vedlo k závěru o tom, že taková třetí osoba je účastníkem daňového řízení. Ve vztahu ke správnímu řízení Nejvyšší správní soud ve stručnosti poukazuje na rozsudek zdejšího soudu ze dne 6. 9. 2018, č. j. 3 As 181/2017 - 78, kdy Nejvyšší správní soud posuzoval situaci, v níž Úřad pro ochranu hospodářské soutěže vyzval třetí subjekt k předložení dokladů týkající se přezkumu úkonů zadavatele; i v tomto případě byla ze strany správního orgánu ukládána povinnost osobě odlišné od účastníka řízení, aniž by to mělo za následek závěr, že taková osoba je účastníkem samotného správního řízení.

[19] Pokud stěžovatelka v replice ze dne 15. 4. 2019 poukazovala na to, že v mezidobí bylo prvostupňové rozhodnutí Úřadu pro standardizaci ve spojení s odvolacím rozhodnutím na základě žaloby České zbrojovky a. s. zrušeno, na věci to nic nemění, neboť správní soudy v nyní projednávané věci neposuzují otázku zákonnosti samotného státního ověřování jakosti, ale to, zda stěžovatelka byla účastníkem předmětného správního řízení. Na tuto otázku musí Nejvyšší správní soud odpovědět záporně bez ohledu na to, jestli meritorní rozhodnutí správních orgánů v soudním přezkumu obstálo či nikoli.

[20] Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že kasační stížnost je nedůvodná, a v souladu s § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. ji zamítl.

IV. Závěr a náklady řízení

[21] O nákladech řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 a 7 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla ve věci úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení; žalovaný, který měl ve věci úspěch, žádné náklady nad rámec běžné správní činnosti nevyňaložil, proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že se žalovanému náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. května 2019

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu